

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
У 3844/07
19.12.2007. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: мр Јадранке Ињац, председника већа, Зоје Поповић и Наде Кљајевић, чланова већа, са саветником суда Гораном Јосифовим, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби тужиоца банке "АА", коју заступа пуномоћник АБ, адвокат, против тужене Народне банке Србије - Београд, Ул. краља Петра I бр. 12, ради поништаја решења Г. бр. 5131 од 27.3.2007. године, у предмету инспекцијских мера, у нејавној седници већа одржаној дана 19.12.2007. године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба СЕ ОДБИЈА.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем о привременој мери тужене Народне банке Србије тачком 1. диспозитива наложено је тужиоцу да: 1.1. у року од 90 дана од дана пријема овог решења са заступником Републике Србије закључи уговор којим ће регулисати своје обавезе из члана 4. Закона о регулисању односа Републике Србије и банака у стечају, по основу преузетих иностраних кредита, односно зајмова ("Службени гласник РС", бр. 45/2005); 1.2. да одмах по закључивању уговора из тачке 1.1. изврши потребне промене у својим пословним књигама, сагласно одредбама уговора и прописима којима се регулише рачуноводство; 1.3. да одмах по пријему овог решења обустави отварање нових динарских и девизних рачуна депоната и пријем нових орочених депозита правних и физичких лица и најзад тачком 2. диспозитива истог решења тужиоцу је забрањено предузимање радњи чији је циљ отуђење непокретне имовине банке, без претходне сагласности Народне банке Србије.

Тужилац поднетом тужбом побија законитост оспореног решења туженог органа са свих разлога прописаних одредбом члана 10. став 1. тач. 1. и 3. Закона о управним споровима. У том смислу је навео да тужена Народна банка Србије не оспорава да је банка "ББ" означена као зајмопримац а СФРЈ као гарант по основу Уговора о зајму закљученом са Међународном банком за обнову и развој од 24.6.1983. године из којих средстава је реализован програм развоја Подрињско-колубарског и подунавског региона, да у том уговору нема одредби о финансијској обавези тужиоца за враћање средстава која су пренета крајњим корисницима из овог зајма, по било ком основу. Како је неспорно да је зајмопримац према Међународној банци била банка "ББ" (сада банка "ББ" у стечају) и да је почетком 2002. године, заједно са основним банкама потписницима Споразума о конзорцијуму банака, над њима отворен стечај - ликвидација, то недвосмислено указује да је зајмопримац банка "ББ" у стечају ступила у однос према Републици Србији у свему према Закону о регулисању односа Републике Србије и банака у стечају по основу преузетих иностраних кредита, односно зајмова ("Службени гласник РС", бр. 45/05). Даље је навео да је тужилац вршио само техничку реализацију зајма и у свему томе није имао никакав активан однос нити потребу да регулише било какве обавезе по том основу за Републиком Србијом нити да врши било какве промене у својим пословним књигама, како је то иначе наложено оспореним решењем, односно да искњижи потраживања од крајњих корисника ових кредита и обавезе према банци "ББ" у стечају у ванбилансну евиденцију, све док се са повериоцем не постигне споразум о отпуну дуга или суд у евентуалном судском поступку коначном одлуком пресуди да је потраживање поверилаца неосновано. Са ових и с тим у вези осталих навода ближе означених у тужби предложио је да суд исту уважи и оспорено решење поништи.

Тужени орган, у одговору на тужбу, остајући при разлозима из образложења оспореног решења, предложио је да суд исту одбије.

Решавајући овај управни спор на основу чињеница утврђених у управном поступку на основу члана 38. став 1. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96) и испитујући законитост оспореног решења на основу члана 39. став 1. истог Закона, Врховни суд Србије је, оценом навода тужбе, одговора на исту и списа предмета ове управне ствари, нашао да је тужба неоснована.

Правилно је поступио тужени орган када је оспореним решењем наложио тужиоцу предузимање радњи ближе означених у диспозитиву тог решења. Ово стога, што из списа предмета произилази да су Међународна банка за обнову и развој и банка "ББ" (сада банка "ББ" у стечају) закључиле Уговор о зајму 24.6.1983. године, који је реализован за потребе развоја Подрињско-колубарског и Подуновског региона и да је према Закону о ратификацији Споразума о гаранцији ("Службени лист СФРЈ" - Међународни уговори, бр.8/83) гарант у смислу плаћања главнице, камате и других трошкова била СФРЈ. Такође, из

списа предмета произлази да је тужилац, у то време специјализована банка "АА", истовремено закључио са Међуопштинском регионалном заједницом "Подриње-Колубара" и Подунавске међуопштинске регионалне заједнице, Уговор о пројекту ове међународне банке, којим су преузете обавезе према међународној банци. Наиме, из садржине овог уговора произлази да се тужилац као пољопривредна банка обавезао: да ће уредно извршавати обавезе из уговора које је закључила банка "ББ" са Међународном банком за обнову и развој; да ће одобравати зајмове према условима који су у складу са прегледом поступака и ставова и да ће писменим споразумом са крајњим корисником или неким другим одговарајућим правним инструментом обезбедити права довољна да се заштите интереси ове међународне банке тако и Удружене београдске банке; да ће достављати овој међународној банци све информације које она може оправдано да тражи у вези са исплатама из средстава зајма као и да ће у доследно вођеном одговарајућем рачуноводственом праксом о посебним рачунима на којима ће исказивати све исплате у вези са делатностима у оквиру пројекта за које ће међународна банка доставити налоге за повлачење средстава са рачуна зајма. Затим, из Уговора о регулисању односа по зајму закљученог са Међународном банком за обнову и развој, који је закључен између банке "ББ", и специјализоване банке "АА" 21.10.1983. године и то чланом 3. став 2. произилази да ће банка "АА" обезбедити да сва роба и све услуге које се финансирају из средстава зајма користити искључиво за пројект регионалног развоја Србије за напред наведене регионе, док је одредбом члана 4. истог уговора одређено да се банка "АА" у складу са одредбама Уговора о зајму одређује да је представник Удружене београдске банке овлашћен да предузима потребне радње, односно дозвољене у складу са одредбама одељка 2.02. Уговора о зајму и члана V Општих услова који се примењују на уговоре о зајму и на споразуме о гаранцији Међународне банке од 27.10.1980. године. Најзад, одредбом члана 11. овог Уговора банка "АА" се, између осталог, обавезала да ће предузимати све потребне мере да се у року доспећа, од крајњих корисника и основних банака, који прате ове кориснике или од других корисника, обезбедити девизна средства и извршити отплату главнице зајма, као и плаћање доспеле камате и других трошкова. Коначно, чланом 14. истог Уговора, одређено је да када укупни износ главнице зајма и камата, као и трошкова које банка плаћа по основу тог Уговора, буде у целости исплаћен (уколико Уговор о зајму са међународном банком буде поништен или обустављен), његове одредбе остају на снази.

Код оваквог чињеничног стања а имајући у виду да је одредбом члана 4. Закона о задужењу СРЈ код Међународне банке за обнову и развој ("Службени лист СРЈ", бр. 69/02), прописано да се зајмопримци са територије СР Југославије, односно њихови правни следбеници, као и њихови гаранти, односно њихови правни следбеници, по основу раније закључених споразума са Међународном банком ослобађају обавезе према тој банци и ступају у обавезу према СР Југославији, тј. према Републикама - Црној Гори и Србији, као и да је чланом 1. тог Закона прописано да се СР Југославија задужује код Међународне банке по основу раније одобрених и коришћених зајмова банака наведених у прилогу 1 - у коме је означен и тужилац, то је по налажењу овог суда неоснован навод тужиоца да није означен као банка гарант по било ком правном основу. Ово посебно са разлога што је у овом Закону као и у његовом прилогу изричито наведено да је тужилац означен као гарант по зајму а дужник, по истом Удружена београдска банка. Како је чланом 6. наведеног Закона прописано да потраживањима у име и за рачун Републике Србије, управља Агенција за осигурање депозита, то је тужилац као пословна банка, по налажењу овог суда, био дужан да у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, тј. од 01.6.2005. године, закључи уговор са Агенцијом којим ће регулисати међусобне обавезе према Републици Србији. Имајући у виду да је записником о усаглашавању обавеза по зајму, закључен између банке "ББ" у стечају и тужиоца дана 08.6.2005. године, а уз сагласност наведене Агенције констатован износ главнице и камате, то је тужени орган оспореним решењем правилно наложио тужиоцу да у пословним књигама стање обавеза према банци "ББ" у стечају, усклади са усаглашеним износом. Код оваквог чињеничног стања, а како је одредбом члана 109. Закона о банкама ("Службени гласник РС", бр. 107/05), између осталог, прописано да је Народна банка Србије овлашћена да оцењује да ли је банка учинила теже неправилности, па уколико је учинила, решењем о привременој мери забраниће банци да предузима радњу чији је циљ отуђење имовине банке и наложиће јој да предузме једну или више активности из члана 116. став 1. овог Закона, то је по налажењу овог суда тужена правилно поступила када је донела решење о привременој мери и наложила предузимање радњи ближе означених у тачки 1. и 2. оспореног решења.

Цењени су и остали напред поменути наводи тужбе, па је суд нашао да исти нису од утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења. Ово посебно са разлога, што је тужена Народна банка овлашћени надзорни орган надлежан за контролу законитости пословања банака, посебно у погледу њиховог финансијског стања које се евидентира у пословним књигама, па како тужилац није приказивао истинито и објективно финансијско стање у својим књигама и финансијским извештајима и није регулисао обавезе према Републици Србији по основу напред наведеног зајма, то је правилно проведеном контролом утврдио да је тужилац обавезан да износ од 3.312.826,35 динара (55.461.080,73 САД долара) прекњижи из билансне у ванбилансну евиденцију, са ког разлога је и издат налог као у диспозитиву оспореног решења.

Са изнетих разлога, налазећи да су неосновани наводи тужбе, да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Врховни суд Србије је, на основу члана 41. став 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), решио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ СУДУ СРБИЈЕ У БЕОГРАДУ

дана 19.12.2007. године, У. 3844/07

Записничар, Председник већа - судија

Горан Јосифов, с.р. мр Јадранка Ињац, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

ЈК